

Дарко Петровић

HTML

Чачак, април 2007.

САДРЖАЈ

1.	Увод.....	3
1.1.	Шта је HTML?	3
1.2.	За шта ми је потребан?	3
1.3.	Како га користим?	3
2.	Структура HTML документа.....	4
2.1.	Особине HTML тагова.....	4
2.2.	Основни тагови.....	4
3.	Поглавља.....	5
4.	Параграфи	6
4.1.	Прекид линије текста (нов ред).....	6
4.2.	Коментари у HTML-у	6
4.3.	Хоризонтална линија	6
5.	Линкови	7
6.	Табеле.....	8
7.	Формулари.....	9
8.	Наш први HTML фајл	10
9.	Списак основних тагова	11
10.	Шта сте досад научили?	12
11.	Литература	13

1. УВОД

„Интернет је највећа библиотека на Свету. Само што су све књиге на истом спрату.“ Џон Ален Паулос.

Као што каже Џон, Интернет нам доноси све на наш праг. Али, да ли би ишта од тога било могуће без Веб интерфејса. Апсолутно НЕ!

Без Веб интерфејса је немогуће ући у неку базу података, и вршити претрагу у њој. Увек је потребан, да га тако назовемо, предњи панел да би приступили ономе што се крије иза њега. Веб интерфејс не би био могућ без HTML-а.

У овом раду, бићете упознати са основним особинама HTML-а, и научићете нешто о основној синтакси овог језика.

Пре него што почнемо, одговорићу на неколико важних питања.

1. шта је HTML?
2. за шта ми је потребан?
3. како га користим?

1.1. Шта је HTML?

HTML – Hyper Text Markup Language

Као што име каже, то је скуп тагова (који се иначе зову Маркуп тагови), који нам помажу у креирању Веб интерфејса.

1.2. За шта ми је потребан?

HTML има важну улогу како у креирању изгледа Веб интерфејса тако и о концепцији базе података. Креиран је тако да кориснику омогући лак приступ у раду са базама података и удобан и једноставан рад са изгледом Веб интерфејса. HTML је такође одличан алат за рад са хипертекстом и хипермедијом.

1.3. Како га користим?

Одговор на ово питање биће обрађен корак по корак, пошто прво морате разумети цео концепт тагова у HTML-у и његове остале могућности.

2. СТРУКТУРА HTML ДОКУМЕНТА

Сваки HTML документ поседује овакву структуру:

1. заглавље (Head)
2. тело (Body)

HTML елемент садржи два предходна елемента. Заглавље садржи додатне информације о документу, као што су назив документа, стил, мет тагови итд, а тело садржи сам садржај документа (она што је видљиво у прегледачу).

2.1. Особине HTML тагова

- HTML тагови су окружени са два карактера „<” и „>”.
- карактери који окружују таг зову се угласте заграде.
- HTML тагови увек долазе у пару, нпр **** и ****.
- први таг зове се почетни а други завршни.
- текст између почетног и завршног тага зове се садржај елемента.
- тагови нису осетљиви на величину слова, дакле **<b>** и **<B>** је исто. Препоручујем да увек користите мала слова иако није обавезно.

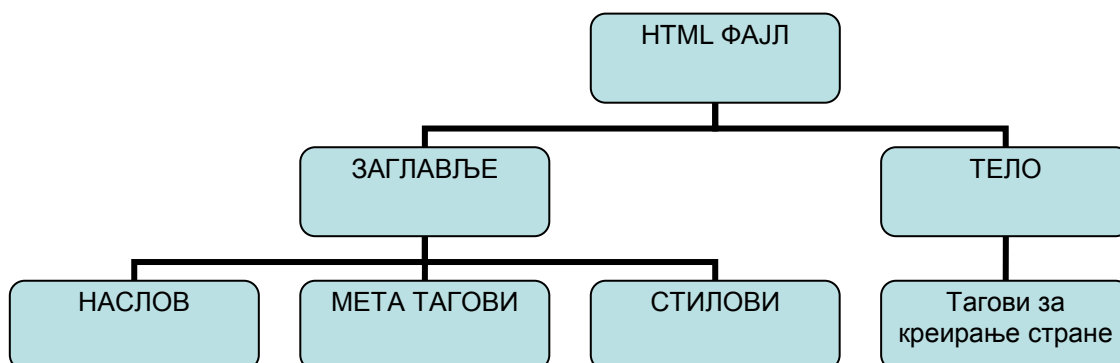
2.2. Основни тагови

<html> и **</html>** су тагови који показују интернет прегледачу да се ради о HTML фајлу.

<head> и **</head>** сав текст између њих представља заглавље HTML фајла.

<title> и **</title>** између ових тагова уписујемо наслов HTML фајла.

<body> и **</body>** све што се налази између ових тагова биће видљиво у прегледачу.

Слика 1: Структура HTML документа кроз дијаграм

3. ПОГЛАВЉА

Поглавље (Headings) се представља у HTML-у таговима:

```
<h1>Ovo je poglavlje 1</h1>
```

```
<h2>Ovo je poglavlje 2</h2>
```

```
<h3>Ovo je poglavlje 3</h3>
```

```
<h4>Ovo je poglavlje 4</h4>
```

```
<h5>Ovo je poglavlje 5</h5>
```

```
<h6>Ovo je poglavlje 6</h6>
```

<h1>...</h1> су највеће величине а **<h6>...</h6>** најмање као што видите на слици.

Ovo je poglavlje 1

Ovo je poglavlje 2

Ovo je poglavlje 3

Ovo je poglavlje 4

Ovo je poglavlje 5

Ovo je poglavlje 6

Слика 2: Изглед поглавља у Интернет прегледачу

4. ПАРАГРАФИ

Параграфи су дефинисани `<p>` `</p>` таговима.

```
<p>ovo je paragraf</p>
```

```
<p>ovo je jos jedan paragraf</p>
```

Немојте заборављати завршне тагове...

```
<p>ovo je paragraf
```

```
<p>ovo je jos jedan paragraf
```

Ово ће већина прегледача читати без грешке, али препоручујем да увек водите рачуна о завршним таговима, јер тако сами себи олакшавате сналажење у коду и смањујете могућност евентуалне грешке.

4.1. Прекид линије текста (нов ред)

`</br>` таг се користи када желимо да прекинемо линију текста и пређемо у нов ред. Таг `</br>` форсира прелом линије где год да је ставите.

```
<p>ovo je </br> paragr</br>af sa prekidima linija</p>
```

4.2. Коментари у HTML-у

Коментаре користимо када желимо да објаснимо код, ради будућег лакшег сналажења. Интернет прегледач ће коментаре игнорисати.

```
<!--ovo je komentar -->
```

4.3. Хоризонтална линија

Хоризонтална линија се користи када желите видно да одвојите нешто на вашој будућој презентацији, а може се и искористити у декоративне сврхе.

Таг за хоризонталну линију је `<hr/>`

5. ЛИНКОВИ

Веб интерфејс је замишљен тако да приказ не буде у стилу као да читамо књигу, већ да садржају приступамо према својим потребама и жељама. Дакле, навигација кроз документ је јако битна ставка, на коју морамо водити рачуна када правимо Веб презентацију. Управо за то нам служе линкови.

Таг за линкове је:

```
<a href="url linka">tekst linka</a>
```

Пример линка за директно слање е-поште:

```
<a href="mailto:neko@mail.com?subject=zdravo">posalji  
e-mail</a>
```

Кликом на горе наведени линк, кориснику ће се отворити програм за слање е-поште са већ попуњен пољима „send to“ и „subject“ и корисник само треба да унесе текст поште и да пошаље.

Линкирана слика:

```
<a href="slika.html"></a>
```

Убацивање слике у документ:

```

```

src у горњем тагу одређује локацију слике а *alt* алтернативни текст који ће се приказати у прегледачу уколико слика не буде могла бити приказана, *height* и *width* су димензије слике у пикселима.

Постаљање слике као позадине:

```
<body background="slika.gif">
```

6. ТАБЕЛЕ

Табле су веома важне за креирање уређеног Веб интерфејса. Често се табеле без оквира употребљавају за форматирање делова Веб презентације. Табеле се креирају помоћу `<table>` тага. Табле су подељене у редове (са `<tr>` тагом), а редови су подељени на ћелије са подацима (са `<td>` тагом). Ћелија може садржати било који елемент, нпр. текст, слике, линкове, листе, формуларе итд.)

Пример табеле:

```
<table border="1">
<tr>
<td>red 1, celija 1</td>
<td>red 1, celija 2</td>
</tr>
<tr>
<td>red 2, celija 1</td>
<td>red 2, celija 2</td>
</tr>
</table>
```

Табела 1: Изглед табеле из примера у Интернет прегледачу:

red1, celija 1	red 1, celija 2
red 2, celija 1	red 2, celija 2

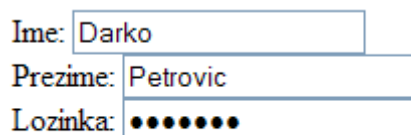

7. ФОРМУЛАРИ

Формулари су врло важан део Веб садржаја, а посебно су значајни у раду са базама података. Формулари се дефинишу тагом `<form>` иза чега следе тагови елемената формулара. Елементи формулара су поља која дозвољавају кориснику да уноси податке у облику поља за упис текста, квадратића за чекирање или радио дугмића итд.

Пример за текст поље:

```
<form>
  Име:
  <input type="text" name="Име"><br>
  Презиме:
  <input type="text" name="Презиме"><br>
  Лозинка:
  <input type="password" name="Лозинка">
</form>
```


Име: Darko
Презиме: Petrovic
Лозинка: ●●●●●●

Слика 3: Изглед кода у Интернет прегледачу.

9. СПИСАК ОСНОВНИХ ТАГОВА

Табела 2: Списак тагова.

Означава документ	<code><html> </html></code>
Тело документа	<code><body> </body></code>
Назив документа	<code><title> </title></code>
Заглавља документа	<code><head> </head></code>
Поглавља документа	<code><h1> </h1></code>
Параграфи	<code><p> </p></code>
Прекид линије текста	<code>
</code>
Хоризонтална линија	<code><hr/></code>
Коментар	<code><!--komentar--></code>
Болдиран текст	<code> </code>
Коси текст	<code><i> </i></code>
Велика слова	<code><big> </big></code>
Формулар	<code><form> </form></code>
Елемент формулара	<code><input></code>
Листа са објектима	<code> </code>
Листа са бројевима	<code> </code>
Избор у листи	<code> </code>
Убацивање слике	<code><img></code>
Убацивање табеле	<code><table> </table></code>
Нов ред у табели	<code><tr> </tr></code>
Нова ћелија у табели	<code><td> </td></code>
Линк	<code><a> </code>
Део документа	<code><div> </div></code>
Стил документа	<code><style> </style></code>

10. ШТА СТЕ ДОСАД НАУЧИЛИ?

У овом кратком курсу имали сте прилике да научите принцип рада са HTML језиком. Научили сте да се HTML језик састоји из тагова којима бирамо елементе и атрибута који их описују. Научили сте још да је HTML језик јако оруђе за рад са Веб презентацијама. Сада знате како да Вашу будућу Интернет презентацију учините богатијом убацивањем форматираниог текста, поглавља, параграфа, линија, симбола, слика, формулара итд. Надам се да је курс био интересантан и да је у Вама пробудио жељу да креирате своју презентацију. Ако јесте, крените одмах. Границе не постоје!

Уколико вас је курс озбиљно заинтересовао да се опробате у Веб дизајнерском послу, морате схватити да је потребно још много тога да научите да бисте постали успешан Веб дизајнер, а све што додатно научите ће се само надовезивати на HTML знање. HTML језик садржи још много елемената, тагова и атрибута, а у курсу сте научили само основне.

Данас уз HTML документ скоро обавезно иде и одговарајући CSS (Cascade Style Sheet) документ. CSS је скуп знакова којима можете описати сваку ставку посебно из HTML документа.

Такође, HTML се одлично слаже са PHP-ом. PHP је програмски језик за Веб. Врло је једноставан и лак за учење и незаобилазан алат за приступ базама података и формуларима. При том је потпуно бесплатан.

SQL је програмски језик намењен за рад са базама података. MySQL се одлично слаже са PHP-ом и HTML –ом и, сви заједно, чине врло моћно оруђе за комплетан Веб дизајн.

JavaScript је програмски језик намењен за креирање скрипти за Веб презентације. Уколико желите да вашој презентацији поклоните мало више интерактивности, свакако да ће вам JavaScript изаћи у сусрет.

Такође, успешан Веб програмер би требао да одлично познаје рад са сликама и векторском графиком, као и рад са анимацијама, уколико жели да својој будућој Веб презентацији поклони мало више интерактивности и креативности. Професионалци у овој области познају и рад са програмима Photoshop, Corel итд..

Хвала на посвећеном времену!

11.ЛИТЕРАТУРА

Рад је оригиналан и није коришћена никаква литература!